

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки
(Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975)

Ефективна економіка № 12, 2014

УДК 339.543

*В. Ю. Єдинак,
к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту ЗЕД, Академія митної служби України, м. Дніпропетровськ
С. О. Катайцева,
магістрант, Академія митної служби України, м. Дніпропетровськ
А. В. Кисельова,
магістрант, Академія митної служби України, м. Дніпропетровськ*

ОКРЕМІ АСПЕКТИ МИТНО-ТАРИФНОГО РЕГУЛЮВАННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ АСОЦІАЦІЇ З ЄС

*V. Iu. Iedynak,
Associate Professor, Customs Academy of Ukraine, Dnipropetrovsk
S. A. Kataitseva,
Graduate Students, Customs Academy of Ukraine
A. V. Kyselova,
Graduate Students, Customs Academy of Ukraine*

SOME ASPECTS OF CUSTOMS AND TARIFF REGULATION OF UKRAINE IN TERMS OF ASSOCIATION WITH THE EU

Серед зовнішньоекономічних пріоритетів сучасної України чільне місце посідає курс на євроінтеграцію та отримання максимальних переваг від залучення в міжнародні торговельні відносини через механізм членства в СОТ. Окреслені цілі зумовлюють зближення митних систем України та Євросоюзу, результатом якого є трансформація митної справи відповідно до європейських та міжнародних стандартів. Набуття Україною членства в глобальному торговельному клубі, подальша лібералізація зовнішньоекономічної діяльності не означають відмову від державного впливу на перебіг торговельних взаємин України зі світом. Ґрунтовного осмислення потребує уточнення ролі та компетенцій держави в системі заходів регулювання ЗЕД в Україні, зокрема в розрізі митного регулювання зовнішньої торгівлі. Варто також наголосити, що стрімкі зміни у вітчизняній практиці проведення зовнішньоторговельних операцій з огляду на новий статус України як члена СОТ знаходять не завжди однозначне тлумачення в розробках вітчизняних фахівців та експертному середовищі.

Among foreign economic priorities of modern Ukraine occupies a prominent place on the course of European integration and maximize the benefits from engaging in international trade relations through the mechanism of WTO membership. Outlined goals determine the approximation of the customs system of Ukraine and the EU, which will result in the transformation of customs in accordance with European and international standards. The acquisition of Ukraine's membership in the global trade club, further liberalization of foreign economic activities shall not constitute a waiver of state influence on the course of trade relations of Ukraine with the world. A thorough understanding requires clarification of the role and competences of the state in the system of regulation of foreign economic activity in Ukraine, in particular in the context of customs regulation of foreign trade. It is also worth noting that the rapid changes in the domestic practice of foreign trade transactions, taking into account the new status of Ukraine as a WTO member are not always unambiguous interpretation in the development of national specialists and experts.

Ключові слова: мито, митне регулювання, тарифне регулювання, ЕС, ставки мита.

Keywords: Duty, customs regulation, tariff regulation, EU, duty rates.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку України характеризується постійним зростанням обсягів та розширенням масштабів міжнародної торгівлі й не тільки з найближчими сусідами (країнами – державами СНД), а значною мірою за рахунок держав – членів ЄС. При цьому спостерігаємо посилення вимог міжнародних організацій щодо забезпечення вільного доступу іноземних товарів на внутрішні ринки України та зниження національних торговельних бар'єрів.

Відбувається поглиблення інтеграції міжнародних вимог у національну практику митного регулювання України. Інтеграція до системи світових господарських зв'язків, які формуються й реалізуються на ринкових засадах, об'єктивно створює умови для оптимального розміщення ресурсів, зростання ефективності національного виробництва, розв'язання соціально-економічних проблем. Проте водночас вона веде до збільшення порушень митних правил та обсягів переміщення товарів контрабандним шляхом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Основні проблеми, які пов'язані з дослідженням митно-тарифного регулювання в умовах активізації інтеграційних процесів вітчизняних підприємств, знайшли відображення в роботах багатьох вчених та дослідників, а саме: Андрійчук В.Г. та Хрупов Є.В. дослідили трансформацію митного тарифу України та її вплив на зовнішньоекономічну політику за умов членства в СОТ [1], у дослідженні Борисенко О. розкрито застосування митно-тарифних інструментів у здійсненні зовнішньоекономічної діяльності [2], Войтов С.Г. здійснив детермінацію структури митно-тарифного регулювання [3], у дослідженні Запорожець О. охарактеризовано систему адміністрування митних платежів [4], Івашина О.Ф. досліджував митно-тарифне регулювання за умов економічної конкуренції [5], у роботі Квактун О.О. висвітлено суть застосування методів та інструментів митно-тарифного регулювання [6], Крупін В.Є. дослідив регулювання зовнішньоекономічної діяльності на рівні територіально-виробничих систем [7], Мельник Т. розглянула значення тарифного регулювання у контексті співробітництва в СОТ [8], Новікова К.І. розкрила перспективи розвитку здійснення митно-тарифного регулювання в Україні [9], у роботі Плахотної К.Є. розкрито основні положення митно-тарифного регулювання за умов лібералізації торгівлі [10], у дослідженні Гребельник О.П. охарактеризовано роль митно-тарифного регулювання у зовнішньоекономічній діяльності [11]. Кожен з науковців зробив вагомий внесок у дослідження митного регулювання, але питання застосування митно-тарифного інструментарію України у відповідності до вимог ЄС не достатньо відпрацьовано.

Постановка завдання. Метою цієї статті є визначення місця та ролі митно-тарифного регулювання в системі державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, аналіз імплементації світових норм митно-тарифного регулювання в умовах асоціації з ЄС.

Виклад основного матеріалу дослідження. У ринковій економіці держава здійснює регулювання зовнішньоекономічної діяльності з метою забезпечення безпеки країни і захисту загальнонаціональних інтересів. Діяльність державних органів щодо регулювання ЗЕД здійснюється практично у всіх країнах світу, але її масштаби, форми і методи, конкретні цілі й завдання визначаються кожною країною окремо, виходячи з її масштабів, становища в сучасному світі, зовнішньої і внутрішньої політики.

Державне регулювання ЗЕД здійснюється різними методами, що залежно від кваліфікаційних ознак (критеріїв) поділяються на адміністративні й економічні, тарифні й нетарифні.

Економічні методи регулювання ЗЕД ґрунтуються на використанні економічних інструментів торгової політики — мита, податків (ПДВ, акцизів і ін.) і митних зборів. Використовуючи ці інструменти, держава впливає на економічні інтереси суб'єктів ЗЕД і на їх поведінку. Ці методи здебільшого відповідають природі ринкових відносин і тому відіграють головну роль у регулюванні ЗЕД у сучасних умовах.

Тарифні методи поряд з податками та зборами є основою економічного регулювання ЗЕД. Виняткова роль митних тарифів у регулюванні ЗЕД визначила доцільність їхнього особливого розгляду поза зв'язком з іншими методами економічного регулювання. Тарифне регулювання спрямоване переважно на захист внутрішнього ринку від іноземної конкуренції, у тому числі недобросовісної. У системі тарифного регулювання вирішальну роль відіграють ввізні мита.

Митно-тарифне регулювання – це найважливіша складова митної справи, одна з основних функцій митних органів будь-якої країни. Згідно з принципами Генеральної угоди з тарифів та торгівлі Світової організації торгівлі (ГАТТ/СОТ) митно-тарифна політика держави спрямована на регулювання зовнішньої торгівлі, захист внутрішнього ринку і стимулювання експорту [12].

Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності розпочалось в Україні з отриманням державою незалежності в 1991 році. Основи правового фундаменту митно-тарифного регулювання закладені законом України «Про Єдиний митний тариф» від 5 лютого 1992 року № 2098-XII. Саме цей закон визначив основні напрямки тарифного регулювання, ввів у законодавство України такі поняття:

- ввізне, вивізне, спеціальне, антидемпінгове, компенсаційне мито;
- митна вартість товарів, країни походження товарів [13].

У промислово розвинутих країнах мито виконує перш за все регулюючу функцію, а не фіскальну, і надходження від справляння ввізного мита складають не більше 0,3% ВВП, на відміну від України, де на митні органи покладаються головним чином завдання із наповнення державного бюджету. Перетворення митних органів України у фіскальні структури зменшує можливості реалізації інших їх функцій та створює перешкоди для міжнародного співробітництва та ефективної боротьби з митними правопорушеннями. Як наслідок, збільшуються масштаби ухилення від сплати податків, зменшується конкурентоспроможність вітчизняного товаровиробника, не приділяється належної уваги розвитку співробітництва на міжнародній арені тощо.

Необхідно зазначити, що митно-тарифна політика держави, яка здійснює радикальні економічні перетворення, повинна служити двом основним цілям:

- 1) забезпечувати належний рівень надходжень до державного бюджету і тим самим робити певний внесок у макроекономічну стабілізацію;
- 2) створювати рівні умови для конкуренції вітчизняних й іноземних виробників (це на першому етапі може передбачати тимчасове застосування обмежених виробників, які здійснюють перебудову виробництва, його раціоналізацію і реструктуризацію, впроваджують нові методи управління з метою підвищення конкурентоспроможності).

Як засвідчує практика країн-членів Європейського Союзу, за допомогою лише тарифного регулювання неможливо забезпечити захист національного товаровиробника, а ефективним є його поєднання з антидемпінговими розслідуваннями, нетарифними методами регулювання та субсидіями національним товаровиробникам.

За свою коротку історію українська митна політика вже пройшла етапи стрімкої лібералізації імпорту на початку 90-х років ХХ ст. та протекціонізму у середині 90-х років ХХ ст., який зрештою призвів до значного зростання митних порушень, але забезпечив позитивне сальдо торговельного балансу та був одним із чинників загального зростання економіки. 2005-й р. можна вважати початком нової лібералізації імпорту, оскільки тарифні ставки було знижено майже на 30% товарних позицій, що на тлі збільшення реальних доходів населення призвело до значного зростання імпорту. Після вступу до СОТ, митно-тарифна політика України значною мірою формується під впливом цієї організації.

Найважливішим із розділів Угоди про асоціацію між Україною та ЄС вважається 4-ий – про створення глибокої та всеосяжної зони вільної торгівлі (ЗВТ), яка передбачає не лише лібералізацію торгівлі, а й гармонізацію законодавства і нормативно-регуляторної бази. Оскільки ЗВТ передбачає ще й взаємний доступ до ринків послуг, можливість відкриття філій підприємств, запуску спільних проектів, створення єдиного законодавчого поля є дуже важливим.

ЗВТ передбачає також відкриття ринків шляхом поступового скасування митних тарифів, надання безмитного доступу в рамках квот, а також гармонізацію українських законів, норм і стандартів з тими, які діють в ЄС.

Велика частина мит буде скасована після набуття чинності угоди. Загалом, Україна та ЄС скасують імпорتنі мита на близько 97% і 96,3% тарифних ліній відповідно. Для промислових товарів лібералізація означатиме негайне скасування чинних ввізних мит на більшість товарів. Для інших буде встановлено перехідні періоди, а для легкових автомобілів і одягу, який був у використанні, передбачено застосування спеціальних захисних механізмів.

Щодо експортних мит сторони домовилися, що після набуття чинності угоди нові мита у двосторонній торгівлі введені не будуть, а чинні мита Україна поступово скасує за 10 років. Водночас щодо окремих товарів (насіння соняшника, шкірсировину, окремі види металобрухту кольорових і чорних металів тощо) буде запроваджено спеціальний захисний механізм на строк 15 років, який передбачає додатковий збір. В результаті українські експортери заощадять 487 млн. євро щороку. У свою чергу ЄС заощадить 291 млн. євро щороку.

В результаті аналізу Угоди, були виокремлені основні переваги та недоліки митно-тарифного регулювання України з країнами Європейського Союзу (таблиця 1).

Таблиця 1.
Переваги та недоліки асоціації з ЄС [14]

Сфера народного господарства	Переваги митно-тарифного регулювання	Недоліки митно-тарифного регулювання
Сільське господарство	Середньозважене ввізне мито ЄС скоротиться з 23,8% до 0,3% одразу після набуття чинності	Зростання конкуренції на внутрішньому ринку за рахунок зниження середньозваженого ввізного мита на с/г продукцію з 4,2% в середньому до 0,9% протягом 10 років
	Запровадження тарифних квот з нульовою ставкою в межах квоти для експорту в ЄС продукції тваринництва, зернових культур	
	Скасування експортних субсидій на с/г товари ЄС, що призначені для продажу в Україні	
	Скасування експортного мита	Витрати на перехід / дотримання стандартів ЄС
	Гармонізація стандартів з ЄС	
	Встановлення механізму визнання еквівалентності СФЗ	
Ширші можливості для обміну досвідом та технологіями		
Харчова промисловість	Скорочення ввізного мита ЄС одразу після набуття чинності: середня ставка знизиться з 23,2% до 0,7%, середньозважена ставка - з 5,3% до 0,5%	Зростання конкуренції на внутрішньому ринку за рахунок зниження середньозваженого ввізного мита на харчову продукцію з 10,3% до 3,6% протягом 10 років
	Запровадження тарифних квот з нульовою ставкою в межах квоти для експорту в ЄС окремих видів харчових товарів	Виробництво соняшникової олії: зростання цін на сировину внаслідок скасування експортних мит
	Гармонізація стандартів з ЄС	Витрати на перехід / дотримання стандартів
	Встановлення механізму визнання еквівалентності СФЗ	
	Можливість компенсації зростання цін на сировину внаслідок скасування вивізних мит за рахунок застосування додаткового збору	Зміна назв внаслідок реалізації зобов'язань щодо дотримання географічних зазначень
Легка промисловість	Встановлення нульових ввізних мит в ЄС протягом 1-2 років після набуття чинності Угодою. Поточна середньозважена ставка -11,2% для текстильних виробів та одягу, 5,9% для шкіри і виробів з неї	Зростання конкуренції на внутрішньому ринку за рахунок зниження середньозваженого ввізного мита на текстильну продукцію та одяг з 5,1% до 0,0%, на вироби зі шкіри з 7,3% до 0,0% протягом 3 років
	Можливість компенсувати зростання цін на сировину внаслідок скасування експортних мит за рахунок застосування додаткового збору	Виробництво виробів зі шкіри: зростання цін на сировину внаслідок скасування експортних мит
Металургія	Скасування ввізних мит в ЄС. Середня ставка знизиться з 2,1% до 0,0%, середньозважена ставка - з 0,5% до 0,0%	Деяке зростання конкуренції на внутрішньому ринку за рахунок зниження ввізного мита з 2,1% в середньому до нуля

	Можливість компенсувати зростання цін на сировину внаслідок скасування експортних мит за рахунок застосування додаткового збору	
	Обмін інформацією та найкращими практиками щодо типових ситуацій, перспектив розвитку, питань сталого розвитку тощо	Зростання цін на сировину внаслідок скасування експортних мит
Хімічна промисловість	Скасування ввізних мит в ЄС. Середня ставка ввізного мита скорочується з 4,2% до 0,0% за 1-5 років, середньозважена - з 3,7% до 0,0%	Деяке зростання конкуренції на внутрішньому ринку за рахунок зниження середньозваженого ввізного мита з 1,8% до 0,0%
	Гармонізація системи технічного регулювання з відповідними нормами І правила СС	Витрати, пов'язані дотриманням вимог технічного регулювання
Машинобудування	Скасування ввізних мит в ЄС за 1-6 років. Середньозважена ставка ввізного мита на електричне устаткування скорочується з 3,5% до нуля, на автотранспортні засоби - з 1,9% до нуля.	Зростання конкуренції на внутрішньому ринку за рахунок зниження середньозваженого ввізного мита з 2,3% в середньому до 0,0% на електричне устаткування, з 8,0% до 3,0% на автотранспортні засоби тощо
	Гармонізація системи технічного регулювання з відповідними нормами І правила СС	Витрати, пов'язані дотриманням вимог технічного регулювання
	Можливість укладення Угод про оцінку відповідності і прийнятності промислових товарів (АСАА)	Поступове зникнення ринку продукції, яка не відповідає стандартам ЄС у секторах, де технічне регулювання гармонізоване з нормами ЄС
	Захисні заходи для легкових автомобілів тривалістю до 15 років	

Необхідно відзначити, що зниження або обнулення мит не означає, що українські товари одразу потраплять на ринок ЄС. Українська продукція також повинна відповідати якісним стандартам, а також стандартам і нормам безпеки. Ця відповідність дозволить продавати товари також на ринках третіх країн.

Кількісних обмежень на експорт українських товарів на ринок ЄС не буде. Але до деяких товарів застосовуватиметься часткова лібералізація у вигляді безмитних квот, які дозволяють ввозити деякі товари в певній кількості без оплати ввізного мита. Наприклад, молоко – 10 тис тонн на рік, яловичина – 12 тис тонн на рік, свинина – 20 тис тонн на рік, м'ясо птиці – 20 тис тонн на рік, жито – 1 млн тонн на рік.

Перевищення квот не означає заборону на постачання, однак обсяги понад квоту будуть вже обкладатися митами.

Українська сторона також вводить певні квотні обмеження на постачання товарів з ЄС, зокрема на сільгосптовари. Мита на імпорт європейських товарів в Україну будуть знижуватися поступово, протягом 5-10 років.

Для споживачів зони вільно торгівлі означатиме зниження цін завдяки доступу до більш широкого ринку продукції, що призведе до більшої конкуренції серед продавців і виробників. Регуляторні норми і зміни законодавства зможуть забезпечити більшу безпеку продукції на внутрішньому ринку, а поліпшення інвестиційного клімату допоможе створити нові робочі місця.

Для країни в цілому основним бонусом стане безмитний доступ до великого ринку європейських країн. Після переходу на визнані ЄС стандарти, для України буде доступний не тільки ринок ЄС, а й ринки тих країн, які визнають стандарти ЄС.

Висновки. Митно-тарифне регулювання є одним із найпоширеніших й найдієвіших економічних інструментів регулювання зовнішньоекономічних відносин. Митний тариф в умовах євроінтегрування та лібералізації торгівлі не повинен втрачати своїх основних функцій, а навпаки мусить балансувати національні інтереси з інтересами інших країн світу.

Література.

1. Андрійчук В. Г. , Хрупов Є. В. Трансформація митного тарифу України у контексті членства в СОТ та спричинені нею зрушення у вітчизняній зовнішньоекономічній політиці за умов глобальних кризово-реcesійних явищ // В. Г. Андрійчук, Є. В. Хрупов / Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. Науковий журнал. – 2011. – № 2. – С. 12-21.
2. Борисенко О. Особливості застосування митно-тарифних інструментів державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності // О. Борисенко / Державне управління та місцеве самоврядування : збірник наукових праць. – 2011. – № 4(11). – С. 172-179.
3. Войтов С. Г. Структурна детермінація митно-тарифного регулювання // С. Г. Войтов / Економічний часопис-XXI. Світове господарство і міжнародні економічні відносини. – 2012. – № 9-10. – С. 21-24.
4. Запорожець О. Система адміністрування митних платежів України // О. Запорожець / Вісник КНТЕУ. Фінанси та банківська справа. – 2012. – № 2. – С. 104-111.

5. Івашина О. Ф. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в умовах економічної конкуренції // О. Ф. Івашина / Держава та регіони. Серія: економіка та підприємництво. – 2010. – № 2. – С. 89-93.
6. Квактун О. О. Методи та інструменти митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України // О. О. Квактун / Економічний простір. – 2012. – № 64. – С. 10-18.
7. Крупін В. Є. Механізм державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності територіально-виробничих систем : авто-реф. дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.03 «економіка та управління національним господарством» / В. Є. Крупін. – Львів, 2008. – 20 с.
8. Мельник Т. Тарифне регулювання у контексті членства України у СОТ // Т. Мельник / Вісник КНТЕУ. – 2009. – № 2. – С. 5-12.
9. Новікова К. І. Перспективні напрями розвитку мито-тарифного регулювання в Україні // К. І. Новікова / Держава та регіони. Серія: економіка та підприємництво. – 2010. – № 1. – С. 141-145.
10. Плахотна К. Є. Митно-тарифне регулювання в умовах лібералізації торгівлі // К. Є. Плахотна / Економічний часопис-XXI. Економіка та управління національним господарством. – 2012. – № 5-6. – С. 44-45.
11. Гребльник О.П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. [Електронний ресурс] / Режим доступу : http://pidruchniki.ws/19411206/ekonomika/mehanizm_funktsionuvannya_tarifnoyi_sistemi_krayini (http://pidruchniki.ws/19411206/ekonomika/mehanizm_funktsionuvannya_tarifnoyi_sistemi_krayini).
12. Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ 1947) від 15.04.1994 / [Електронний ресурс], режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_264
13. Закон України «Про Єдиний митний тариф» від 05.02.1992 № 2097-XII / [Електронний ресурс], режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2097-12>
14. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони / [Електронний ресурс], режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=246581344&cat_id=223223535

References.

1. Andreychuk V.G., Khrapov E.V. Century transformation of the customs tariff of Ukraine in the context of WTO membership and the resulting shifts in national foreign policy in the context of the global crisis and recessionary phenomena // Andriichuk, Khrapov / Foreign trade: Economics, Finance, law. Scientific journal. -2011.No.2.-S.12-21.
2. Borisenko O. Peculiarities of customs-tariff instruments of state regulation of foreign economic activity // Borisenko / Public administration and local self-government : collection of scientific papers. - 2011. - № 4(11). - S. 172-179.
3. Voitov, S. Structural determination of customs-tariff regulation // Voitov/ Economic honey-XXI. World economy and international economic relations. - 2012.No.9-10.-S.21-24.
4. Zaporozhets O. System administration of customs payments of Ukraine // Zaporozhets / Bulletin of KNTEU. Finance and banking. - 2012. No. 2. - S. 104 to 111.
5. Ivashina A. F. Customs-tariff regulation of foreign economic activity in the conditions of economic competition // C. F. Ivashina / State and the regions. Series: Economics and entrepreneurship. - 2010. No. 2. - S. 89-93.
6. Quanjun S.r.o Methods and tools of regulation of foreign economic activity of Ukraine // C. O. Quanjun / Economic space. - 2012. No. 64. - S. 10-18.
7. Krupin Century There. The mechanism of state regulation of foreign economic activity of territorial production systems : auto-Ref. dis. ... for the scientific. the degree of Cand. Econ. Sciences : spec. 08.00.03 "Economics and management of national economy" / Krupin. - Lviv, 2008. - 20 С.
8. Miller T. Tariff regulation in the context of Ukraine's membership in the WTO // So Melnik / journal of KNTEU. - 2009. No. 2. - S. 5-12.
9. Novikov I. K. Perspective directions of development of the duty-tariff regulation in Ukraine // K. I. Novikova / State and the regions. Series: Economics and entrepreneurship. - 2010. No. 1. - S. 141-145.
10. January To. There. Customs and tariff regulation in the conditions of trade liberalization // K. There. January / Economic honey-XXI. Economy and management of national economy. - 2012. No. 5-6. - S. 44-45.
11. Grebenik A.P. Customs regulation of foreign economic activity. [Electronic resource]. - Mode of access : http://pidruchniki.ws/19411206/ekonomika/mehanizm_funktsionuvannya_tarifnoyi_sistemi_krayini.
12. General agreement on tariffs and trade 15.04.1994 / [Electronic resource]. - Mode of access: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_264 (http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_264).
13. The law of Ukraine "The Unified customs tariff" 05.02.1992 № 2097-XII / [Electronic resource]. - Mode of access: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2097-12> (<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2097-12>).
14. Association agreement between the European Union and the European Atomic Energy Community and their members states, of the one part, and Ukraine, of the other part / [Electronic resource]. - Mode of access: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=246581344&cat_id=223223535 (http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=246581344&cat_id=223223535).

Стаття надійшла до редакції 09.12.2014 р.

(<http://www.poligrafua.net/>)

bigmir)net 1070 443

(<http://www.bigmir.net/>)

Вропу.

ТОВ "ДКС Центр"